

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtár 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 fr Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	---	---

Orosháza — szentes — csongrád — baja-i vasút.

Ha van fontos eszme, mely városunk kereskedelmének fellendülését, rohamos haladásának előmozdítását célozza, úgy bizonyára egyike a legfontosabbaknak: az orosház — szentes — csongrád — baja-i vasút vonal kiépítése.

Évek hosszú sora óta kombinációban van már ezen vonal létrehozása, annak megvalósítása, hogy a magyar közép Alföld s annak valódi központja, Csongrád városa, közvetlenül a város mellett a Tisza túlsó partjával, valamint a Duna mellékével vasúti összeköttetést nyerjen.

És ennek az új vasútnak ugyan mi lenne a célja? Nem más, mint hogy Csongrád városa és a közép magyar Alföld újabb és a létezőnél sokkalta kedvezőbb összeköttetést nyerjen a Tiszántúl és Erdély felé. De másrészt a tervezet szerint Csongrádtól egy újabb elágazás, a hosszadalmas Dálya — Északi vonalak elkerülésével, egyenes vonalban egészen Bajáig, a Bajánál építendő dunai hidon át pedig Fiume felé és egy másik ág a pécsi község-mendenczébe vezetve. Ez által közvetlen összeköt-

tetést nyernénk a magyar tengerparttal, Magyarország egyetlen tengeri kikötőjével, Fiumével.

Városunk úgy a Fiumei, mint a pécsi összeköttetés révén nevezetes előnyöket érne el Orosházától kezdve az egész békésmegyei forgalom, sőt az erdélyi forgalmak nagy része is, úgy Budapest, mint Baja felé, valamint a Bajánál építendő dunai hidon keresztül Dunántúlra és Fiume felé Csongrádon át fog tereltetni; ennélfogva városunk, ezen vasút vonal kiépítése folytán, valódi csomópontja lenne a közép magyar alföld kereskedelmének.

Nem hiszem, hogy volna Csongrád városának csak egyetlenegy józanon gondolkozó polgára, ki be nem látná azt, hogy a vasútnak Csongrádról Szentésre való kiépítése, valamint Bajáig terjedő részének létrehozásából, városunkra s annak minden egyesére jelentékeny haszon fog háramlani.

Minden üdvös dolognak létrehozása megfelelő nehézséggel jár ennek a tervnek gordiusi csomója ama hid s annak feljárói, mely Csongrád és Szentés között a Tiszára épülne — mely egyszersmind kocsi forgalomra is berendezendő volna.

Az épülőfélben levő transzverzális alföldi műútnak kiegészítéséhez ez a hid feltétlenül szükséges s az állam annak előmunkálatait már el is készítette ámde a talajkutatók eredménye után, a hid alapozásának költséges volta miatt, mélyen hallgat róla. Most csak azon esetben hajlandó kiépíteni, ha az érdekeltek — megfelelő vasuti hozzájárulással a műlétesítését megkönnyítik.

Igy áll tehát ma a reánk nézve annyira fontos orosház — szentes csongrád — baja-i vasút ügye. Az ügynek ilyen állásában fordult most Baranyi Ödön, országgyűlési képviselő, — a nevezett vasút vonal engedélyezése — Csongrád város képviselőtestületéhez azon kérelemmel, hogy azon nevezetes érdekek és előnyök fejében, melyeket az ezen általa tervezett vasút és hid kiépítése által városunk nyer, azoknak megfelelő anyagi hozzájárulással biztosítsa a vállalat létrejövetelét.

Csongrád városnak képviselőtestülete már 1883. május havában foglalkozott ezzel az ügygel s akkor a vasútra és körüli hidra ötven éven át évenként kétezeröttszáz forint hozzájárulást a vasút által elfoglalandó közterületnek a vasút céljaira, való-

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA

Meglepetés.

Irta; Kovássy Elemér.

„... és ha asszony leszel, számíthatok rá, hogy szerelmedért fog esdeni nem egy férfi, ki már hozzá van szokva a hódításhoz s egy-egy szegény hű gyenge asszonyka legyőzésére minden eszköz, szellemes társalgási modor, ha kell hazugság, köny, eskü, ígérlet, rábeszélési tehetség rendelkezésére áll. Letérdel előttem, kezét esküre emeli, rezgő érzelmektől elfojtott hangon mondja majd, hogy imád, szeret, igyekezik behizelgő szavával s jól előadott álokoskodással meggyőzni téged arról, hogy férjedet megcsalni nem bűn, sőt ügyességre valló dolog, hivatkozik más előkelő asszonyokra, kik ugyanazt teszik s nem itlik el, de jámbor férjeiket neveti ki a világ, mely előttük tisztelettel hajlik meg. Esküszik, hogy ha meg nem hallgatod, a föld legszerencsétlenebb embere ő lenne s nem viselhetvén el emberfeletti lelki kínjait, agyonlövi magát!

Ne higgy ilyennek, mert ha készpénz-nok veszed szavát, lelked meginog, veszve vagy, egyik hiba szülőanyja a másiknak s lesz egygyel több haszontalan asszony, egygyel több boldogtalan férfi, csak azért, hogy egy gavallérnak egyel több diadala legyen. Asszonynak jobban szeretnek udvarolni az egyik virágról másikra szálló lepkek, mint

leánynak. Csodálkozva nézel reám, miért? nem tudod megmagyarázni, hogy lehet asszony vonzóbb a leánynál? Ártatlan angyali lelked még most meg nem érti ez állításomat. de majd ha elérem boldogságomat, enyémnek mondhatlak Isten s egész világ előtt, a titok nyitját megtudod, most még ne kívánj magyarázatot édes menyasszonyom.

Ha eljön házasság életében az a perc, a miről előbb beszéltem neked, ne feledd, hogy van egy szív, mely téged igazán szeret, imád, melynek egész világa te vagy, van egy férfi, én, aki most vőlegényed, s nem sokára férjed leendek, akinek kötelessége téged, a tapasztalatlan megvédeni még árnyékától is annak, a mi helytelen, melybe hazug szavak s a hiúság szokták vinni a gyöngé nőket fordulj hozzám bizalommal, mond meg, hogy kísértő jött közeledbe, én tudom mi a teendőm; bizalom legyen házasság életünkben jelszavad. És most esküdj meg nekem itt a csillagfényes, holdvilágított legszebb templomban, a szabad természetben, hogy bizalmas leszel hozzám minden körülmények közt. Megesküdtél, köszönöm!”

Ezek a szavak rohannak át agyán cikázó villám gyanánt a fiatal Tarnaynének most, midőn házasság életében először fordult elő a férje által még vőlegény korában megjósolt eset.

Izgatottan küldi ki szobaleányát, maga vetkezik le, s aztán gyorsan rejti el asszonyos gyönyörű telt tagjait a kék selyem takaró alá. Meleg van s mégis fázik. Iparko-

dik kúsa gondolatait rendezni, hogy is történt az egész?

Igen, most már kezd eszmélni, emlékezni. Férje nincs itthon, hetek óta, elutazott valami családi ügyeket rendezni, ő ma elment a szép özv. Tavy Bertiné által adott estélyre. A szép asszony háza valóságos művészi tanja, néhány kitűnő művész játszott, a zene, pezsgő kissé megzavarta az ő csinos fejét már akkor, midőn a város legelegánsabb gavallérja Bán György, a mindenki által becsült ember, kizárólag vele foglalkozott. Folyékonyan gördültek az igazi világi, több párbaj mindig diadalmas hőse, a festői szép, csodálatos, büvölő szemű ember, a hűlyek kényeztetett kegyence ajkairól a szavak, aki ha beszél, egyszerre minden nő figyelme felé irányul, a legjobb lovas, kitűnő táncos, Amor nyilával mindig szíven találja akit akar.

Nyílt titok, hogy a szép özveggy, aki a kis Tarnayt annyiszor gunyos diadallal nézte le, boldogul Gyurka után, a mai ünnepeket is csak az ő kedvéért rendezte s azon mostan a szőke dzsidás hadnagygyal vérző szívvel csak azért kaczerkodik, hogy Bán figyelmét magára vonja, a mi sehogy sem sikerült neki. Ez fényes elégtétel volt a sok megaláztatásért, a csak csinos asszonykának. De aztán eszébe jutott férje, az a derék, jószágos nemes ember. Menekülni akart a Bán büvös tekintete elől s míg az egy percre másfelé fordította figyelmét, ő elhúzódott a salon egyik szögletében levő ottományra. Bán utána ment, leült lábához, bódító örület s dolgo-

ingyenes átengedését határozta Ezen határozatot Csongrádvármegye törvényhatósága 1883. évi május 17-én tartott ülésében jóváhagyta

A vasút engedményesse hajlandó a városnak a hozzájárulás értékének megfelelő törzsrészvényeket adni, ezek ha a vasút vonal beválllik, mindenestre meg fogják téríteni a városnak a vállalatban fektetett pénzét.

Százhuszonezer forint volna tehát az a hozzájárulás, melyet Csongrád város képviselőtestülete 1883-ban megszavazott s mennyit engedményes a képviselőtestülethez intézett beadványában jelenleg is kér.

1883-ban, mikor a közgyűlés a hozzájárulási összeget megállapította, nem volt Csongrád városa annyira adósságba merülve, mint ma.

Nem volt még akkor, ártéri könyvecskénk. Ezen a czimen nem fizettünk 30—35 ezer forintot. Volt még akkor bizodalunk ahhoz is, hogy a miniszterium által segélyként nyújtott 50,000 frtot nem kell visszatéríteniünk. Most már van ártéri-könyvünk is s az 50,000 frtot pedig Hock János megválasztásával bakaláztuk el.

Ma tehát bármilyen előnyös és kívánatos legyen is reánk nézve ezen vasút vonal létrehozatala, le kell számolnunk anyagi helyzetünkkel is. Egy község, mely 123 % os pótdót fizet, nem játszathatja a mecenás szerepét még ilyen esetben sem. Az évenkénti 2500 forint, habár csak 3.5 % kal emelné is a községi pótdót, 50 éven keresztül fizetve, nagy teher lenne az adózó polgárság vállán.

De tekintettel arra, hogy ezen vasút vonal létrehozatala Csongrád város jövőjére nézve nagyon fontos, nem szabad megtagadnunk — nagy terheink dacára sem — a hozzájárulást.

Ha nem 125 ezer, hanem csak 50 ezer forinttal járulna hozzá Cson-

grád város közönsége ezen vállalat-hoz, évenként az is 1000 forinttal, 1.3 % kal, emelné költségvetésünket.

Ennyi áldozatot azonban, ha Csongrád városa a vasút és híd kiépítését valóban akarja s ha önmagának ellensége nem akar lenni, meg kell hoznia

Nem szabad ezt az alkalmat elszalasztanunk azért sem, mert míg a kereskedelemügyi miniszter br. Radvánszky Bélának Szolnoktól Félégyházáig innen tovább Bajáig egy helyi érdekű vasút vonalra adott előmunkálati engedélyt meghosszabbította; ugyancsak engedélyt adott lo-vag Pitoni Miksának egy helyi érdekű vasút előmunkálataira Félégyházától, Majsán keresztül, Bajáig.

Ez a két legújabb keletű tervezet tehát bennünket teljesen kihagy a combinatióból, de belevonja Félégyházát s felös, hogy a mi élelmes szomszédunk, a kedvező alkalmat felhasználva, a csongrád — baja — Fiume-i vonalat elfogják tőlünk ragadni.

Városunk iparának, kereskedelmének felvirágzása, s ezzel a közjólét emelésének érdekében most van alkalmunk valamit tenni, ne mulasztuk ezt el, mert úgy lehet soha sem jó meg többé.

Eltekintve minden pártoskodástól, egyesült erővel, karöltve kell ezt az ügyet a kézbe venni, odahatni, megtenni mindent, hogy a hídnak és tervezett vasútnak létrehozatala városunk és vármegyénk hozzájárulásával némileg anyagilag biztosítva legyen.

Csongrád város jobb jövője a képviselőtestület elhatározásától függ, az ő böles ítéletére s elhatározására van bízva: haladunk e, vagy maradunk.

Az örök kérdés

S. H. Minden nemzetnek, minden kornak meg volt a maga ideálja a teremtés ékességéről — a nőről; minden vallás és tudomány külön dogmákat tanított az emberi nem szebbik feléről — az asszonyról; minden ember más és más hitben ringatta magát; minden költő és művész más és más alakban képzelte el magának a legszebb tatányt, a nő-kérdést: mégis örök kérdés marad ez az utolsó ítélet trombitájának harsány szavaig. Nevét és lényét a nyelvek legesodálatosabb, legválogatottabb kifejezéseivel díszítik, a dícsérő és kitüntető jelzők legnagyobb gazdagságával halmozzák el, róla szól a legtöbb ének, őt isteníti a legremekebb művészi alkotások beláthatatlan serege,

És mégis az asszony helyzete sohasem felelt meg e szerető, becéző, elismerő, kitüntető felfogásnak. A művészetek története felemelte, kitüntette az asszonyt, ellenben az élet minden korban nyersebb, durvább és prózaiabb volt hozzá. A művészet asszonya ideál, az életé mindig rab-szolga volt; a költészet istenítette, az élet a konyhába üzte, vagy a mezei munkát végeztette vele; a tudomány örök csodá-nak ismerte, az élet közönségesen bánt vele. Még a világtörténet nagy korszakaiban is, a troubadourok, a lovagok női kultuszában is elnyomás volt osztályrésze.

A keresztény hit a szeretet szimbolus-mául tekintette, de az élet a szenvedés és türes koszoruját nyújtotta neki. A humanizmus emancipálta, de megtagadta önállóságát; a civilizáció felemelte, kifejtette egész méltóságában, de elébe állította gatul a pruderiát. A modern kor asszonyát egy árgus őrzí, az etiquette s mégis szabadnak hiszi magát; egy szeszélyes zsarnok igaztala le: a divat s mégis szababságáról beszél; egy titkos ellenség veszi körül: hypokrizis s mégis nyílnak, őszintének véli helyzetét. Vojtaképen a nő hypocritasága maga a pruderia, az etiquette s a divat, csak a hipokrizis szolgáló leányai. Ezek a modern asszonységek sárkányai s rájuk gondolva magyarázatot kapunk a mithikus mesevilág elátkozott királyleányairól, bilinesben őrzött szüzekről, négy fal közé temetett asszonyokról. Feltámad lelkünkben a mesebeli királyfi, a ki megszabadítja az elátkozott, elbűvölt, bilinesbe vert, eltemetett leányt, mikor levágja a sárkány hét fejét, szétrombolja az elbűvölt várkastélyokat. Ez a modern

kat beszélt neki, hogy bűn bár, de szereti, imádja, mióta először látta s ha meg nem hallgatja, egy golyó a szívére, az ő érette obogó szívére megmennt minden további lelki kíntól.

Hasztalan akart a férfi bűvös szeméi, mérgező szavai hatása alól menekülni, nem volt képes. Tehetetlen, gyenge gyermek gyanánt, félkabultan egyezett bele, hogy Bán kocsján haza kísérje és mint álomra gondolt vissza annak az embernek legutolsó szavára: „ha légyottot nem ad, holnap halott leszek!”

Sirt s könnyek között aludt el.

A nap aranyos sugarai már rég belopóztak a kis Tarnayné ablakán midőn felébredt. Eszébe jutottak a tegnapi este történetek. Gyorsan öltözött fel s épen reggelizett, midőn egész váratlanul belépett szobájába férje.

Nagyobb örömmel nem fogadta nő férjét soha, mint a szegény zaklatott szívű asszonyka Tarnayt. — Atörlölte telt karjaival a jóságos, erős férfit, csókolta, csókolta, mint megmentő angyalát.

A mámor elmúlt, a várázsló tekintet nem volt jelen, csak a nemes, mindig gyöngéd férj: ki szerelmesen, boldogan nézett az ő imádot kis felesége szép kék szeméibe, melyek most is beesettek voltak a tartós sírástól. A férj figyelmét nem kerülte el e körülmény s gyöngőden kérde: te sirtál édesem!

— Ne em, azaz, hogy igen.

— Miért?

— Mert, mert . . .

— Nos?

Az asszonyka könnyei feltartóztatlanul kezdtek hullani.

— Megremitesz édes jó angyalom, szólj, mi bánt?

Az asszony férje nyakába borult eszébe jutott menyasszony korában tett esküje, azután — elmondott neki mindent.

Tarnaynak mindig nyugodt arca lángpiros lett, de leküzde felindulását, darabig gondolkozni látszott, aztán így szólt nejehez: új le, végy levélpapírt és írjál.

Az asszony leírta a mit férje mondott neki, aztán bémulva nézett Tarnayra, s csodálkozva szólt: de az Istenért, mit akarsz?

Tarnay titokzatosan mesolygott, becsengette inasát s átadta neki a borítékba tett levélkét — Vidd ezt el nagyságos Bán György urnak, mond, hogy asszonyod küldi.

Bán György pompás bokk szivarja füstje mellett a mult estére emlékezett vissza. Két legyet ütöttek egy csapással gondolá. Felbosszantottam alaposan Tarnayt, aki most már szerelmesebb belém, mint valaha. Sikerről megzavarnom a kis Tarnayné érdekes fejét s mig mindig higgadt komoly ura oda jár, Tard Kari elveszti 100 darab bokkját, mert a város legényesebbnek hitt asszonykája az enyém leend. Csinos kis játékszer, akivel egy két kellemes órát tölteni pompás mulatság leend.

Az inas belépte zavarta meg Bánt gondolataiban. Levélkét kapott. Női irás, hm! hm! csak nem a kis Tarnayné? — No, nézzük meg, — egész nyugodtan bontotta fel a borítékot, mint a ki szokva van ilyesmire s minden nagyobb meglepetés nélkül a

következőket olvasá:

Ma este 8 órakor látogatását szivesen fogadom, Tarnayné!

Kari! száz szivarommal, egy nyert fogdással s egy hódításommal s egy agnicséssel díszített férfiféjjel több van, gondolá Bán s a levelét zsebébe rejté.

Háromnegyed 8 órakor indult légyottjára. Sötét volt, midőn a Tarnay lakására ért. A szobaleány fogadta, ki hallgatást intve ujjával, vezette a világot. Bán szive hevesebben kezdett dobogni; oh, az a pompás kis asszony, a szent, az éreynes! Az előszobából a sötét salomba léptek, innen a szintén sötét ebédőbe, a honnan Tarnayné halószobája nyílt. Az ajtón át világot vett észre Bán, szive most már hullhatólág dobogott, A szobaleány, mint aki tudja mi a kötelessége, távozott. Bán halkán kopogtatott. Világosan hallá izgatottsága dacára Tarnayné szép csengésű „szabadját”. Megnyomta az ajtókilincset s a következő pillanatban ott állott a szalonná átalakított hálószobában, melynek kerevetjein és diványán csupa ismerős, harsány nevetésben kitérő urak s hölgyek valának, közöttük a szép özvegy s a dzsidas hadnagy, Tard Kari, Tarnay, Tarnainé.

Bán Gyula azt sem tudta, álmodik-e vagy ébren van, mig végre a szép Tarnainé gúnyosan meg nem kérde tőle: „minek köszönhetjük e váratlan szerenését?”

Bucsuzni jöttem, holnap korán reggel utazom tigris vadászatra s azzal ott hagyta a társaságot.

meséből kölesönként lovag fogja megmenteni a hypokrizis bűvölőte alól a modern asszonyt. A neve rövid mindenki ismeri, de senki sem ismeri jól szabadságnak hívják.

Az asszonyok szabadsága, a modern kor megfejtendő feladata, asszony kérdés problémája.

Istenítjük a szabadságot, istenítjük az asszonyt, de arra rá sem merünk gondolni, hogy az asszony szabadságában is istenit lássunk. Felreértjük a szabadság értelmét s ezzel néhány századdal hátrabb helyezük asszonyainkat.

De lássunk néhány példát.

Egy fiatal leány felügyelet nélkül nem mehet ki, de nekünk szabad az anyja oldalán haladó leánykát kiméletlenül szemmel tartani, reá félhangon megjegyzéseket tenni, sőt szemjatekkal inzultálni is. Ha az a fiatal leány egyedül mehetne ki, nekünk nem volna szabad szembenézni vele, vagy megjegyzéseket tenni rá. Magányosan utazó hölgynek a női szakaszban kell helyet foglalnia, ha nem akarja magát az utazó férfi-közönség részéről izetlen-égnék kiteenni. Ha szabad lenne az utazó hölgynek akárhol helyet foglalni, a férfi kötelezve volna, hogy az illendőség korlátait megtartsa, tiszteletlenségre ne vetemedjék. Táncterasmben, színházban, sétatéren elfecsegetünk a fiatal lánnyal minden izetlen dologokról, mert a leánynak nem szabad a bóbiskoló mama mellett a maga hatalmával szembe szállania. Ha szabadságában állana a tolkodót visszautasítani, sok fiatal ur át özná azt a szabadságot. Ha a nő nem az lenne, lenne a mi most, hanem a társadalom, vagy a törvény védelme alá volna helyezve, akkor nem volna szükség a férj, vagy a szülő gyámságára. Ha a nő arra lenne nevelve, hogy szükség esetén maga védje magát: nem kellene éreznie a felügyelet szűrést. Csak az első tolkodót kellene érzékenyen sújtani, megszünnék a fixirozó monoklikk és cwikerek inzultusa. Csak lenne törvényünk, akár becélvezve, akár a társadalom tudatában, hogy a ki nőt bármi módon feszélyez, vagy éppen inzultál, könnyörtelen e-bíráásban részesül, nyugodtan mehetne ki hazulról bármely fiatal nő.

Igy értjük mi a nők szabadságát s ez nem áll ellentétben semminemű morális vagy ethikai törvénnyel, sőt inkább megerősíti mindeniket. De ellentétben áll azzal a közönségesen értelmezett morállal, hogy a férfi mindent megengedhet magának, a a mire a nő tekintetével vagy élőlőszóval feljogosítja. Ellentétben áll azzal a felre-magyarozott értelemmel, hogy a férfi nem felelős a nővel szemben. Ez kényelmes tan, de hamis és e mellett a férfit sújtja. Ellentétben áll a műveltséggel, melynek első és utolsó parancsolata, hogy tiszteljék embertársainkat, tehát asszony társainkat is.

A nőknek így értett szabadsága voltaképpen a női nem kultuszát jelenti, melyet csak feltétlenül szabadelvűséggel lehet igazán ápolni. Ha erre a magaslatra fokonyként való emeléssel fölsegítettük az asszonyt, akkor nem lesz szükségünk csodálatos elvekre és transcendentális teoriákra! nem fogunk trójai kérdést csinálni minden fülemile-pörből s nem fogjuk az élet harmóniáját minduntalan megzavarni,

Tanügy.

Értesítés a polg. iskolai beírásokra.

A jövő 1895—96 ik iskolai évről a beírások szept. 6-áig naponként d. e. 8—12 óráig, a polgári iskola igazgatói hivatalában eszközöltetnek. — A pótló-, javító és felvételi vizsgálatok ugyanezen napokon d. u. 2—4 óráig tartanak meg.

Javító vizsgálatra azon tanulók becsátatnak, kik legtöbb három tantárgyból „elégtelen” érdemjegyet nyertek.

A javító és pótló vizsgálat engedélyezése iránti folyamodványok, a tanítótestülethez címözve az igazgatói ígnál legkésőbb augusztus hó 25-ikéig beadandók.

Azon tanuló, ki a jelzett folyamodvány beadására megszabotti határidőt elmulasztja,

vagy az iskolát elhagyta, előbbi időből származó tanjegyeinek kijavítására többé igényt nem bír hanem az egész osztályt ismételn tartozik, vagy az egész osztályról magánvizsgálatot tenni köteles.

A pótló-, javító és felvételi vizsgálatok díjmentesek.

A beírásokhoz minden tanuló szülője, vagy gyámia kíséretében tartozik megjelenni, magával hozván az előző évi bizonyítványt és keresztlevelet; a 12 évnél idősebbek újrajelzési bizonyítványokat is kötelesek bemutatni.

A polgári iskola első osztályába szabályszerűen csak oly tanuló vehető fel, ki a.) életéne 9 ik évét betöltötte, b.) ki az elemi népiskola 4 ik osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassággal bír, s ebbeli ismereteit az e végre elrendelt felvételi vizsgálat után igazolja.

A polgári iskola bármely osztályába bevehető minden oly tanuló, ki koránál fogva az általa kijelölt osztályba beílik és az azon osztályban megkívántató előkészítőség után bizonyítványt tesz.

Középiskolából a polgári iskolába át lépni kívánó tanuló fel lehet venni:

a.) elsőrendű bizonyítványa alapján.

b.) Másodrendű bizonyítványa alapján, ha az illető a gymnasiumban a latin nyelvből, reális iskolában pedig a francia nyelv-ből kapott elégtelen osztályzatot, de a többi tantárgyból legalább elégséges érdemjegye van. Azon tantárgyakból azonban, melyeket a tanuló a középiskolában nem tanult, de a polgári iskolának tárgyai s melyek a későbbi osztályokban nem pótolhatók, felvételi vizsgálatot kell tenni.

Oly tanuló, ki a középiskola valamely osztályát eredménytelenül ismételte, minek folytán tanulmányait a középiskolában tovább nem folytathatja, a polgári iskola következő osztályába fölvehető, de csakis sikeres felvételi, illetve javító vizsgálat alapján, mihez azonban engedélyt a kir. tanfelügyelő ad.

Szegénysorsú szorgalmas és jó magaviseletű tanulók könyvszegélyben részesülhetnek, ha ennek elnyeréseért a beírás al kalmával jelentkeznek.

Csongrád 1895. augusztus 18.

Farkas Béla
polg. isk. igazgató.

UJDONSÁGOK.

— Fecshig Imre br. és társai feyelmi vizsgálat alatt. A „Tiszazugi ármentesítő társulat” volt elnöke Fecshig Imre br., Ottó Sándor volt ig. mérnöke és Bertalan miniszteri műszaki tanácsos ellen, a védgát építésénél elkövetett állítólagos visszaélések miatt, a nagyméltóságú közm. és közlekedésügyi úr Ó Exelenciája vizsgálatot indított. Ezen ügyben kiküldött miniszteri osztálytanácsos, többek között, lapunk felelős szerkesztőjét is kihallgatta és vallo-másról jegyzőkönyvet vett fel. Természetes dolog, hogy Eder János úr semmiféle visszaélésről nem tud, úgyszintén a többi kihallgatottak sem. Az egész ügy, holmi mendemondákon alapul.

— Halálozás. A következő gyászjelentést vettük: Alólrottak szomorodott szívvel jelentik a felejthetetlen férj, apa, fiu, vő és testvér Baghy Gerő földbirtokosnak élete 33 ik, házasságának 7 ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek felvétele után, f. évi augusztus 14 én, reggel 7 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványa augusztus hó 16-án, d. u. 5 órakor, Csongrádon, a temetői kápolnából a r. kath. szertartás szerint örök nyugalomba helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat f. hó 17-én, d. e. 8 órakor fog Mindenhatónak bemutatni. Kelt Csongrádon. 1895 augusztus 14 én. Neje: öz. Baghy Gerőné szül. Meiszer Rózsa. Gyermekai: Sárika, Lajoska, Rózsa. Édes anyja: öz. Baghy Gerőné. Apósa és anyósa: Veres János és neje. Testvérei: Baghy Etelka, férj. Thomka Gyuláné, Baghy Mariska, férj. Sordovány Jánosné, Baghy Emilia, öz. Humayer Károlyné. Baghy Zsigmond. Béke poraira!

— Korai öröm. Sima Ferenc lapja, a „Szentesi Lap”, a „Magyarország” című fővárosi lap nyomán nagy örömmel üdvölgöli, hogy Dr. Tergina Gyula, Csongrád vármegye tanfelügyelője megyénkbeli más-hová helyeztetvén át, helyét Neményi Imre dr., jelenleg esanádmezei tanfelügyelő tölténé be, — Kissé korai volt az öröm, mert erről a személycseréről jelenleg szó sem lehet. Tergina Gyula dr. eréyes kezére Csongrád vármegyének különben is nagy szüksége van.

— Tüzoltó tiszték. A nyáron tartott az ötödik országos tüzoltói tisztképző tanfolyam Budapesten, melyen városunkból ketten vettek részt. Zsiga János és Ugray Albert kik mindketten letették a tüzoltói tiszt vizsgát. Még pedig Zsiga János kitüntetéssel. Hisszük, hogy jó hírnévnek örvendő tüzoltóink közül többen fogják példájukat követni.

— Emlékeztető. A szesz-italadóra vonatkozó törvény értelmében minden termelő, ki borméréssel nem foglalkozik, ha arra igényt rendes időben bejelenti, kedvezményes megadóztatásban részesülhet; ugyanis az elfogyasztott bormennyiség hektoliterétől 6.35 kr, helyett 3.35 kreztart fizet. Figyelmeztetjük azért a termelőket, hogy a jelentkezést el ne hanyagolják, mert a szüret megkezdése után jelentkezni nem lehet. Az erre vonatkozó összeírást Piroksa István s. jegyző teljesíti.

— Búcsú. f. hó 15-én, Nagyboldogasszony napján tartott városunkban az évente szokásos búcsú. Vidékről több ezren zárandokoltak hozzánk. Az egymás után érkező búcsús csapat tiszteletre folytonosan zúgott a harang. Ünnepi színt öltött az egész város. Déle.ött Bráz Béla segédlelkész tartott a nagy templom mellett alkalmi szónoklatot, melynek végeztével az átjatoskodók csoportja körmenetben megkerülte a templomot. Délután már a búcsúsok távozásban voltak; mégis sokan itt maradtak a belvárosban másnap tartott Rókus-búcsúra. hol Csapó János segédlelkész ur mondott ünnepi beszédet.

— Kossuth-kép a megyeiüzára. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága — köztudomás szerint — megfestetni határozta közgyűlési terme számára Kossuth Lajos arcképét. A kép immár elkészült, Vastagh György festőművész festette és le is küldte a vármegyéhez, melyet valószínűleg az októberi közgyűlésen fognak ünnepiesen leleplezni. Deak Ferenc és Klauzál Gábor addig szintén elkészülő arcképeivel együtt.

— Tiszai hajójaratok. A magyar tenger és folyamhajózási társaság, mely tetemes államsejellyel imént alakult és szabad. duna gőzhajózási társaság versenytársul, mint értesültünk, a f. hó 20 án indítja meg a hajózási személyforgalmat Szeged-Szolnok között. A hajójaratok idejét — mihez tartás végett — közölni fogjuk a közönséggel.

— vásár. Kunfélegyházán a nyári országos vásár, ma és holnap tartatik. Mivel Félegyházán a jószágállományban kiültött száj- és körömfájás következtében zár alatt van, a vásárra semmiféle két esülkü állatot (ökröt, juhót, disznót) hajtani nem szabad. Kocsival azonban lehet menni, de szénát, vagy bárminemű takarmányt vinni nem szabad. Mult számunkban a vásár ideje nyomdai hibából tévesen volt jelezve, melyért t. olvasóink szives elnézését kérjük. Igérjük azonban, hogy jövőben figyel-mesebbek leszünk.

— Rövid hírek. Baranyai Ödön, országgyűlési képviselő, az orosháza—szentes—csongrád —baja-i vasutvonal engedélyezése Csongrád város képviselőtestületéhez kérelmet adott be, melyben a tervezett vasúthoz bizonyos hozzájárulási összeg megszavazását kéri. Ezzel az ügygyel lapunk vezércikkében foglalkozunk 74.813.74 k r a j e z á r o s z á m l a. Braun Mór a múlt vállalkozója be-terjesztette végbeszámolását a városhoz melyben a vállalati 61.800 frton felül, különböző címeken még 13.013.74 frton kövecel, így tehát a múlt 74.813.74 kreztartba van Erre a dolozra lapunk jövő számában fogunk némi világot vetni. A z i d e

